

„Nem jöhet, akit vársz, míg nem várod azt, aki jön.” (Halmai Tamás)

Virtuslevelek 04. – 2020. Szent Három Nap

A makói katolikus közösségek tagjainak

- Szélesre tárt Nagyszombat
- Keleti távlatok
- Kijózanító pofon
- Buzdítás
- Hírek
- Ima

Kedves Testvérek!

Március 21-én, szombat este ünnepeltük az utolsó nyilvános szentmisét. Akkor arról beszéltem, hogy kezdetét veszi egy kiszélesedett, valószínűleg hosszúra nyúló csend, a nagyszombat csendje, a sziklasír csendje, az Istentől való távolság, elszakítottság és az Ő hiányának csendje. Azon a szentmisén, áldozás közben, többek szemébe könny szökött. Az Eucharisztia – ki tudja meddig még – a tabernákulumba mint lezárt sziklasírba került.

Ezeket a sorokat Nagycsütörtök este írom nektek, amikor nagyböjti utunk végén belépünk a Szent Három Nap kapuján. Ma lélekben mindannyian ott voltunk az utolsó vacsora termében az apostolokkal. Holnap egyesülünk a keresztet hordozó Jézussal. Szombaton pedig ismét megkapjuk a lehetőséget, hogy a csöndet válasszuk. Beleereszkedünk a hideg sziklasír időtlenségébe. Közel engedjük magunkhoz a sír előtt ülő asszonyok várakozó lelkületét. Ültek, jelen voltak, sírtak is talán ..., és vártak, bizakodtak. Azonosulunk az asszonyokkal, csatlakozunk hozzájuk, közöttük vagyunk. Lélekben velük maradunk és szemléljük a sírt, mely egyszerű, jeltelen, csendes. Így legyünk mi is jelen majd e napon: egyszerűen, csendesen.

A Titok a MOST-ban történik, ami nem látványos, nem zajos, talán még erős érzések sem kísérik... Lehet, hogy nem észlelhető, nem érzékelhető, **de történik**... E napon semmit nem tapasztalunk, csend van... Csak a nehezen érzékelhető üresség, eseménytelenség, passzivitás van... Talán az is eszünkbe jut, amit a Hitvallásban minden vasárnap elmondunk: „*Alászállt a poklokra.*”. Alig tudjuk szavakba önteni, mit is jelent ez...

E „leghosszabb napnak” a jelentését így körvonalazhatjuk: Jézus sötét, hideg és idegen sziklasírja anyaméhé, vagyis az új élet kiindulópontjává változik. Nagyszombat tehát az a bizonytalan, iszonyú lassan gördülő, megmagyarázhatatlan idő, amikor a fény bekúszik az emberiség életébe. Érdekes, hogy az angol nyelvben a sír és a méh szavakat (tomb – womb) csupán egyetlen betű különbözteti meg egymástól. Igen: a nagyszombati sziklasír, csakúgy mint az anyaméh, növekvő és kitörni vágyó életet hordoz.

A taizéi John testvér így ír: „Ez az a nap, amelyen minden beteljesedett, de semmi sem válik láthatóvá az új évezred kezdetén élő emberek számára. Talán azt is mondhatjuk, hogy manapság egyfajta nagyszombati korszakban élünk, egy olyan történelmi időszakban, amikor már oly sok remény szertefoszlott, és senki sem biztos abban, hogy mit tegyen azok helyére. Nagyszombat összefoglalja keresztény életünk alapelemeit. Jézus a mindennapi bűnös ember szintjénél ugyanis sokkal mélyebbre száll alá: egyetlen személy sem tapasztalt vagy tapasztalhat valaha is ilyen iszonyú mélységet. Ez az alászállás mutatja meg, milyen messzire hatol az ő szolidaritása – egyszerűen totális.”

Ezt a titkot keresi a XX. század egyik legnagyobb hittudósa, Hans Urs von Balthasar is: *„Nagyszombat az a nap, amikor Isten halott, az Isten nélküli nap, amelyet egyetlen egyházi év sem tud átugrani, az a nap, amely előtt tanácstalanul állnak a liturgikusok, és az Egyház légzése kihagy egy kis időre. Az a nap, amely mértékhez nem igazodik, amely elválaszt egymástól életet és halált, hogy aztán elképzeldetlen módon és minden emberi elgondoláson túl újra összehozza. Az a nap, amely keresztülvisz a poklon, a minden földi utak utáni útnélküliségen, a garantált kijárat-nélküliségen. Mert milyen más út is vezethetne az örök életbe?”*

Befejezésül egy igaz történet. Pár évvel ezelőtt, a húsvétvasárnapi mise után, a templom előtt odalépett hozzám valaki és ezt mondta: *„Atya, köszönöm neked, hogy Nagypéntek este, a szertartás végén felhívtad figyelmünket arra, hogy Nagyszombaton legyünk csöndben. Habár nem tudtam teljes mértékben megvalósítani, de annyit sikerült megtennem, hogy a szombati sütés-főzés közben nem kapcsoltam be sem a rádiót, sem a tévét. Nagyon jó volt! Hasznos tapasztalat.”* Nos, ha már ennyit meg tudnánk tenni, s évről évre mindig kicsit többet is, közelebb kerülnénk e titokzatos nap jelentőségéhez.

Zoltán atya

Keleti távlatok

A keresztény kelet gondolkodóit, az ortodox teológusokat alig ismerik Magyarországon. Egyikük, Olivier Clément így fogalmazza meg a megváltás, s benne Krisztus pokolra szállásának titkát:

Isten erősebb, mint a rossz

Ne higgyük, hogy Isten kevésbé együttérző az ember által elkövetett rosszal szemben, mint mi magunk. Épp ellenkezőleg, Isten szenved a leginkább tőle! Mert Istennél sohasem a rossz az utolsó szó! Isten erősebb a rossznál! Éppen ebben rejlik a keresztény hit súlya: nincsenek erősek és gyengék, erényesek vagy mások; egyedül Krisztus van, aki mindenütt

jelen van, aki alászállt a poklokra, és belső poklunkba is fáradhatatlanul leszáll. Éppen ezért soha nem vagyunk elveszve – még akkor sem, ha úgy érezzük.

Amikor Isten világosságára jutunk, csaknem egész életünket mérhetetlenül tisztán ismerjük föl és meglátjuk, hogy minden könny, melyet miattunk ontottak, belső poklunkhoz tartozik – de ugyanabban a pillanatban megjelenik Krisztus, és önmagát egyszer s mindenkorra közénk és a pokol közé állítja: „Magamra vettem a poklot, ezért az Atya szeretetét ajándékozom neked, semmi mást, mint a szeretetet.”

Lisieux-i Szent Teréz mondta: „Még ha minden elképzelhető bűnt el is követtem volna, egyszerre csak ezt érezném: a megszámlálhatatlan bűnök csupán egyetlen vízcsepp egy tűztálban.” Szíriai Szent Izsák írásaiban meghatóan szép helyeket találunk, melyek tetőpontjukat egy, a szabadító Istenhez szóló dicsérő énekben érik el, aki szeretetében mindannyiunkat összegyűjt, aki szeretetébe mindannyiunkat fölemel. (Olivier Clément: Taizé. Értelmet találni életünknek – Kairosz Kiadó, Bp., 2010, 101.o.)

Kijózanító pofon: Járványhelyzet és ökológia

A járvány és a klímaváltozás között szoros összefüggés van – erről is olvashatunk a most megjelent Klímaváltozás és Magyarország című könyvben, amelynek szerkesztőjével, az Ökológiai Kutatóközpont főigazgatójával, Dr. Szathmáry Eörssel beszélgetett a SzemLélek blog munkatársa.

– **Kissé rendhagyó a könyv műfaja, hiszen egy szimpózium anyagát tartalmazza, mégis önálló írásos mű.**

– Valóban így van. Tavaly október 31-én került megrendezésre a Felelős Értelmiség klímaválsággal foglalkozó szimpóziuma, amelyet dr. Pálinkás József szervezett. Ennek a szimpóziumnak az anyaga található a könyvben, de az nem egyszerűen az elhangzott előadások leírt változata. Minden előadó készített a saját előadása alapján egy új, írott változatot, kifejezetten a könyv számára, hiszen ez más műfaj, mint egy élő előadás.

– **Az ajánlóban az szerepel, hogy optimista vélemények szerint is alig egy évtized maradt a hathatós cselekvésre. Ez Magyarországra, vagy az egész világra vonatkozik?**

– Az egész világra. Ha tíz éven belül nem lesznek drasztikus intézkedések, akkor jön majd maga a drasztikum, csak akkor már késő lesz intézkedni.

– **Ha jól gondolom, ez a könyv már nyomdában volt, amikor nálunk a koronavírus még nem jelentett igazán komoly problémát.**

– Pontosan így van. Ezért is hiteles a dr. Földvári Gáborral, tudományos főmunkatárs kollégámmal közösen írt fejezet az új betegségekről és következményeiről. Már 2017-ben tartottunk erről Balatonfüreden egy kis nemzetközi tanácskozást. Nem is kell, hogy

megjelenjen egy koronavírus, elég, ha két-három kisebb járvány van jelen egyszerre a világon.

Tessék meggondolni, hogy olyan jövő is állhat előttünk, amikor mindig lesz két-három járvány! Hogy azt meddig bírja a gazdaság, nagyon jó kérdés.

– Előrevetíthető, hogy ezentúl sűrűbben lesznek járványok?

– Egészen biztos. A klímaváltozás miatt elmozdulnak a különféle élőlények élőhelyei, velük együtt mozdulnak a kórokozók is, és olyan helyeken jelennek meg, ahol addig ismeretlenek voltak, így nem alakult ki velük szemben ellenálló képesség. Ezek egy része könnyebben ugrik át új gazdára, mint azt korábban gondoltuk. Állandó parazitaesőre kell felkészülnünk. Egy részük kisebb, más részük nagyobb járványt fog okozni. Ez most nagyon disztópikusan hangzik, de sajnos az eddigi adatokból erre lehet következtetni.

– A könyvajánlóban az is szerepel, hogy a klímaprobléma globális együttműködést kíván.

– Kívánna.

– Most azonban a világjárvány idején rákényszerül erre az emberiség.

– Ne értsenek félre, de ez a járvány még nagyobb bajoktól kímélhet meg bennünket, ha most levonjuk a következtetéseket. Fel kellett rázni az emberiséget. Észre kellett már venni, hogy nem mehet minden úgy, ahogy eddig ment.

– Látja a változás jeleit?

– Igen. Látni kell ugyanis, hogy sok helyen felkészületlenek voltak a rendszerek arra, ami bekövetkezett. Ezen változtatni kell, a politika és a gazdaság eddig ellenérdekelt volt, most érdekeltté váltak. Kiderült az is, hogy utazni veszélyes. Megjósolható, hogy a többezer fős óceánjárók zöme ócskavasként fogja végezni, mert úszó karantén – se be, se ki –, és meggondolják majd az emberek, hogy felszálljanak-e. Ráadásul ezeknek az óriáshajóknak iszonyatos szén-dioxid kibocsátásuk van, rendkívül környezetszennyezők, ezért sem baj, ha eltűnnek.

– Jó néhány ország sokáig nem vette komolyan a problémát, heteket késtek az intézkedésekkel. Annyira elkényelmesedett a világ, hogy nem hitték el, hogy ez megtörténhet.

– Most már elhiszik. Úgy látszik, hogy ez a járvány a tanulópénz, amit meg kell fizetni.

– A klímaváltozás szempontjából említésre méltó a járvány kapcsán, hogy jelentős mértékben csökkent a károsanyag-kibocsátás.

– Csak Kínában már hetekkel ezelőtt is 25 százalékkal csökkent. Lehet látni a műholdfelvételeken, hogy mennyivel tisztább a levegő. Már szoltam az utazás veszélyességéről, ám az nem csak a járványok terjedése miatt, hanem a környezetszennyezés miatt is veszélyes. A repülőjáratok számának drasztikus csökkenése óriás környezetterheléstől szabadította meg a Földet. És mivel az emberek a jövőben

valószínűleg jobban megfontolják majd, hogy utazzanak, ezért a környezetszennyezés is kisebb mértékű lesz. De említhetném a távmunkát is. Köszönhetően a mostani helyzetnek kiderül, hogy van, amit távmunkával hatékonyabban lehet megoldani, és az emberek egy része a jövőben nem fog munkahelyre utazni naponta. Ez kevesebb autót, kevesebb kipufogógázt jelent majd.

A világ biztosan megváltozik a járvány után, és ezek egy része jó dolog. Egészen biztosan az is jó dolog, hogy rájött az emberiség, mennyire törékeny, mennyire sérülékeny – a gazdagok sem ringathatják magukat a hamis biztonság illúziójában!

Az írástudók már régen jelezték ezt, és ez a pofon most valóban kijózanító és mindenkit szembesít azzal, hogy valóban így van. Még nagyon sok elemzés vár ránk azzal kapcsolatban, hogy ennek a járványnak milyen hatása van és lesz a világra, de egy biztos: nagyon sokáig nem fogjuk elfelejteni azt, ami mostanában történik velünk.

Beszélgetőtárs: Gundel Takács Gábor

„Aki buzdít, buzdítson” (Róm 12,8)

Szent Péter és Pál apostolok már az első keresztény közösségek hitét fogalmazzák meg, amikor a feltámadt Krisztusról tanítják a tőlük távol élő egyházakat:

„Ha Isten értünk, ki ellenünk? Aki tulajdon Fiát nem kímélte, hanem mindnyájunkért odaadta, hogy ne ajándékozna nekünk vele együtt mindent? Ki emel vádat Isten választottai ellen? Isten, aki a megigazolást adja? Ki fog elítélni? Krisztus, aki meghalt, sőt feltámadt, és aki az Isten jobbán van, és közbenjár értünk? Ki szakíthat el minket Krisztus szeretetétől? Nyomorúság vagy szorongattatás, üldözés vagy éhezés, mezítelenség, veszedelem vagy kard? Amint meg van írva: Miattad gyilkolnak minket egész nap. Annyira becsültek, mint a vágójuhokat. De mindezekben diadalmaskodunk az által, aki szeretett minket. Mert biztos vagyok benne, hogy sem halál, sem élet, sem angyalok, sem fejedelmek, sem jelenvalók, sem eljövendők, sem hatalmak, sem magasság, sem mélység, sem semmiféle más teremtmény nem szakíthat el minket Isten szeretetétől, amely Jézus Krisztusban, a mi Urunkban van.”
(Róm 8,31-39)

„Áldott a mi Urunk, Jézus Krisztus Istene és Atyja, aki nagy irgalmából Jézus Krisztusnak a halottak közül való feltámadása által élő reményre újjászülte minket. Arra az el nem múló, szeplőtelen és hervadhatatlan örökségre, amely a mennyben van fenntartva számotokra, akiket Isten hatalma őriz a hit által az üdvösségre, amely készen áll, hogy az utolsó időben nyilvánvalóvá legyen. Ezért örvendeztek, noha most – mivel így kell lennie – egy kissé szomorkodtok különféle kísértések között, hogy megpróbált hitetek, amely sokkal értékesebb a veszendő, de tűzben próbált aranyból, Jézus Krisztus megjelenésekor dicsőre, dicsőségre és tiszteletre méltónak bizonyuljon. Őt, noha nem láttátok, szeretitek, s bár most sem

látjátok, hisztek benne, és kimondhatatlan, megdicsőült örömmel örvendeztek, mert elérték hitetek célját, lelketek üdvösségét.” (1Pét 1,3-9)

Hírek, hirdetések

A belvárosi templomban a héten elkészült az oldalkápolna betonozása. A mesterek megkezdték az új mészkőlapok lerakását.

A legfrissebb adatok szerint eddig összesen 130 magánszemélytől kaptunk adományokat az új padokra összesen 8.482.000 Ft értékben. Isten fizesse meg nagylelkűségüket!

A belvárosi templom a munkálatok miatt nem alkalmas az imádságos elmélyülésre.

A szervita kápolna (Csanád vezér tér 14.) és az újvárosi templom külső kapuja napközben nyitva van.

Beteghez bármikor megyek.

Facebook oldalunkon, valamint e-mailben elérhetővé tesszük a vasárnapi gondolatokat. Ha tudunk olyanról, aki szívesen fogadná, de még nincs rajta a címlistán, kérjük, jelezzék.

Szent Három Nap

Április 9., Nagycsütörtök:

17 és 18 óra között szentségimádás a kis kápolnában. Gyónási lehetőség.

19 órakor a Makói Városi Televízió segítségével bekapcsolódhatunk az utolsó vacsora szentmiséjébe. (Az adás kábelen, valamint párhuzamosan a VTV és a plébánia facebook oldalán is követhető.)

Április 10., Nagypéntek:

Szigorú böjti nap. Áldozatvállalásainkkal is csatlakozunk Jézus áldozatához, melyet szeretetből értünk vállalt e napon. 14 és 16 óra között kinyitjuk a Kálvária kápolnát. Lehetőség az egyéni, csendes imára, elmélkedésre. Közös keresztutat nem végezhetünk.

19 órakor a Makói Városi Televízió segítségével bekapcsolódhatunk a nagypénteki szertartásba. (Az adás kábelen, valamint párhuzamosan a VTV és a plébánia facebook oldalán is követhető.)

Április 11., Nagyszombat:

A csend napja. Jézus sírjánál időzünk, virrasztunk, várakozunk. Egyszerűen jelen vagyunk, ahogy a bibliai asszonyok (vö. Mt 27,61). A szervita kápolna egész nap nyitva, lehetőség lesz a szent sír látogatására. Az aktuális Élő Víz kiadvány az előtérből elvihető.

20 órakor a Makói Városi Televízió segítségével bekapcsolódhatunk az ünnepélyes húsvéti vigília szertartásába. (Az adás kábelén, valamint párhuzamosan a VTV és a plébánia facebook oldalán is követhető.)

Április 12., Húsvétvasárnap:

9 órakor a Makói Városi Televízió segítségével bekapcsolódhatunk az ünnepi szentmisébe. (Az adás kábelén, valamint párhuzamosan a VTV és a plébánia facebook oldalán is követhető.)

16 és 18 óra között csendes szentségimádás a kis kápolnában.

Április 13., Húsvéthétfő:

17 és 18 óra között csendes szentségimádás a kis kápolnában.

Kedves Testvérek! Egy-egy nyilvános szertartás nagy mértékben segíthet szent három napi ünneplésünkben, de tőlünk függ, hogy milyen a Húsvétunk, nem a körülményeink határozzák meg azt. Habár nem tudunk elmenni a templomi szertartásokra, de idén is MI DÖNTÜNK, hogy hogyan ünnepeljük megváltásunk titkát, mely számunkra életünk és az egész egyházi év forrása és csúcsa. A belső, lelki munkát nem spórolhatjuk meg! Legyünk ebben bátrak és elkötelezettek!

Ferenc pápa szavaival kívánok minden kedves testvéremnek, családtagjaiknak áldott Szent Három Napot és csendes, de örömteli föltámadást: „Ne meneküljünk el Jézus feltámadása elől! Soha ne hagyjuk magunkat legyőzni, bármi történjék is! Semmi se lehessen nagyobb, mint az Ő élete, mely mindig előrehajt bennünket!”

Segítség az egyéni és közös imához otthonra

A Szent Három Napra Roger testvér imáin kívül egy-egy elmélkedést illetve kérdéseket ajánlok, melyek segíthetnek e titkok mélyebb megközelítésében. Szánjunk időt rájuk!

Nagycsütörtökre

*Együttérzés Istene,
szívünk és lelkünk, mint a föld, rád szomjazik.
És te kiárasztod ránk Lelkedet:*

az Eucharisztia békéjét, mely élővé tesz bennünket.

Nagypéntekre

Segítő kérdések a saját keresztemmel való barátkozáshoz:

Van-e saját keresztem az asztalomon, a szobám falán, a nyakamban? Van-e esetleg „kedvenc” keresztem? Mit jelent nekem ez a kereszt?

Mi történik a szívemben, amikor látok egy keresztet? Milyen érzések vannak bennem?

Mikor és hogyan találkoztam az én személyes keresztemmel? Hogyan hordozom, viselem őt?

Hogyan jártam, járom saját keresztutamat? El tudtam fogadni annak valóságát?

Csak kényszerűségből hordozom, csak húzom, mint egy igát, vagy át tudom ölelni?

Mit ad nekem a kereszt? Erőt? Reményt? Félelmet?

Rá tudok-e tekinteni a keresztre? Szemlélni? Mellette lenni?

Keresztem a mindennapi életemben van. Ott van a helye. Ő az én társam ...

Szentlélek,

bennünk való jelenléted által e napon felkészítesz minket arra,

hogy érzékeljük Isten együttérzését,

és hogy megértsük,

Isten csak szeretetét tudja adni.

Nagyszombatra

Ez a nap a csöndé. Urunk sírban nyugvásának hideg, rideg, csalódott, reménytelen csöndjéé. Ezért ma napközben semmilyen szertartás nincs a templomokban. Vele együtt megyek a sírba, s közel engedem magamhoz a csöndet. Nem menekülök el tőle. E kérdések segíthetnek:

Mi taszít a „sírba”?

Mi tart fogságban?

Mi az, ami rideggé, merevvé tesz?
Mi köt meg?
Mi veszi el az életet belőlem?
Mi nem engedi a fényt az életembe?
Mi tart a „sírban”?

*Örökkévalóság Istene,
még ha minden csend is bennünk,
szívünk téged szólít, imádkozik,
és mi rád hagyatkozunk.*

Húsvétra

*Föltámadt Krisztus,
amint tanítványaid közül néhányan,
úgy mi is alig vesszük észre jelenlétedet.
De a Szentlélek által bennünk laksz,
és mindannyiunkhoz így szólsz:
„Kövess engem, én megnyitottam számodra az élet útját!”*